Форма № Н - 3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
Кафедра українського прикладного мовознавства

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор
_____
"15" 06 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні питання сучасного термінознавства

Галузь знань Гуманітарні науки
Спеціальність філологія
Спеціалізація українська мова та література, германські мови

Львів 2017

Робоча програма навчальної дисципліни **«Актуальні питання сучасного українського та германського термінознавства»** для підготовки доктора філософії і гуманітарних наук за спеціальністю Філологія

Розробники
доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів **Дудок Р.І.**
доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українського прикладного мовознавства **Кочан І.М.**

Програма затверджена на засіданні кафедри українського прикладного мовознавства
Протокол № 12 від 17 червня 2017 року

Завідувач кафедри українського
прикладного мовознавства
Кочан І.М.

Схвалено
на Вченій раді філологічного факультету

Протокол № 10 від 31.05.2017р.

Голова Вченої ради філологічного факультету
Пилипчук С.М.

© Дудок Р.І.
Кочан І.М.

1. Опис навчальної дисципліни
(Витяг з з робочої програми навчальної дисципліни
« Актуальні питання сучасного українського та германського термінознавства»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційних рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 3	Галузь знань *Гуманітарні науки*	Денна форма навчання
Модулів - 1	Спеціальність *Філологія*	Вибіркова Семестр 4
Загальна кількість годин - 90	Спеціалізація	Лекцій 32
Тижневих годин Аудиторних 3 Самостійної роботи 2, 625	Освітньо-кваліфікаційний рівень *доктор філософії*	Практичних 16 Самостійна робота 42 Вид контролю - іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою і завданням навчальної дисципліни) **Актуальні питання сучасного українського та германського термінознавства»** є формування необхідних теоретичних знань і практичних навичок

Формування знань та придбання навичок аналізу терміносистеми як сегменту лінгвосистеми в цілому.

В результаті вивчення курсу аспірант повинен:

Знати: основні поняття термінології: термін, номен, професіоналізм, термінознавство, термінологія; теоретичні та прикладні проблеми сучасного термінознавства; термінологічну норму, основні вимоги до сучасного терміна; функції словотворчих одиниць у процесах творення й структурування наукових лексем; проблеми термінологічного планування як складової частини мовного планування; принципи укладання термінологічних словників;

вміти:

застосовувати набуті знання в науково-дослідній діяльності у процесі підготовки дисертації та подальшій науковій роботі; у процесі читання лекцій, проведення практичних занять і організації науково-дослідної роботи студентів, магістрантів; вмотивовано вживати терміни українського та іншомовного походження під час перекладання спеціальних текстових одиниць;

у підготовці спеціального курсу для студентів «Основи національної термінології».

3. Програма навчальної дисципліни

Л е к ц і ї

Тема 1. Проблема визначення терміна Термін. Термінологія. Номен. Номенклатура. Професійна лексика. Жаргонізми.
Тема 2. Термінознавство як наука. Його основні напрями та школи.
Тема 3. Методи і форми термінологічної роботи. Огляд наукової літератури з термінознавства
Тема 4. Проблема значення смислу терміна в гуманітарних науках. Семантико-функціональний простір гуманітарного терміна.
Тема 5. Стандартизація та уніфікація термінів.
Тема 6. Поняття терміносистеми. Системність термінознавства.
Тема 7. Парадигматика та синтагматика термінів у неспоріднених мовах.
Тема 8. Основні способи термінотворення
Тема 9. Термінологізація, транстермінологізація, детермінологізація.
Тема 10. Національне чи інтернаціональне в терміносистемах. Калькування термінів.
Тема 11. Термінографія як наука про творення термінологічних словників. Історична термінографія.
Тема 12. Функціональний підхід до вивчення терміносистем.
Тема 13.Міжнародні термінологічні організації і школи.
Тема 14. Тема 14. Науковці – дослідники терміносистем.
Тема 15. Термінознавство діаспори.
Тема 16. Захист рефератів

Структура навчальної дисципліни

№	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
		лк	пр	лаб	ср
МОДУЛЬ 1					
1	Проблема визначення терміна	2	2	–	3
2	Термінознавство як наука. Його основні напрями та школи.	2		–	3
3	Методи і форми термінологічної роботи. Огляд наукової літератури з термінознавства .	2	2	–	3
4	Проблема значення смислу терміна в гуманітарних науках. Семантико-функціональний простір	2		–	3

	наукової літератури з термінознавства .				
4	Проблема значення смислу терміна в гуманітарних науках. Семантико-функціональний простір гуманітарного терміна.	2		–	3
5	Термін. Термінологія. Номен. Номенклатура. Професійна лексика. Жаргонізми.	2	2	–	3
6	Поняття терміносистеми. Системність термінознавства.	2	2	–	3
7	Парадигматика та синтагматика термінів у неспоріднених мовах.	2	2	–	1
8	Основні способи термінотворення.	2			1
	ВСЬОГО	**16**	**8**	–	**20**
	Модуль 2				
9.	Термінологізація, транстермінологізація, детермінологізація	**2**			**2**
10.	Національне чи інтернаціональне в терміносистемах. Калькування термінів.	**2**	**2**		**2**
11.	Термінографія як наука про творення термінологічних словників. Історична термінографія.	**2**	**2**		**2**
12.	Функціональний підхід до вивчення терміносистем.	**2**			**2**
13	Міжнародні термінологічні організації і школи.	**2**			**2**
14	Основні витоки романо-германського термінознавства.	**2**			**2**
15	Основні витоки українського термінознавства.	**2**			**3**
16	Українські термінологи – дослідники іноземних терміносистем.	**2**	**2**		**3**
17	Терміенологи світу – дослідники українських терміносистем	**2**	**2**		**3**
18	Термінологічна діяльність діаспори	**2**			**3**
	Всього	**16**	**8**		**22**

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
	МОДУЛЬ 1	
1	Термінна база наукової праці.	2
	Трактування терміносистем у сучасній науці	2
3	Термінографія спеціальності	2
4	Запозичені слова в терміносистемі наукової теми.	2
5	Поняття стандартизації та уніфікації термінології.	2

6	Порушення нормативності термінів..	2
7	Наукова термінологія в перекладознавчому аспекті.	2
8	Наукоовий силь і місце у ньому термінів.	2
	ВСЬОГО	**16**

Методи навчання

Використовуються такі методи навчання:
а) *словесні* – лекція, пояснення, бесіда, інструктаж (вступний та поточний) під час виконання лабораторних робіт;
б) *наочні* – ілюстрування лекційного матеріалу таблицями, схемами та графіками;
в) *практичні* – виконання практичних робіт, що передбачає організацію навчальної роботи для отримання нових знань, перевірки певних наукових гіпотез на рівні досліджень, узагальнень та аналізу та формування вмінь і навичок інтерпретації результатів досліджень різноманітних об'єктів.

Розподвл балів, що присвоюються аспірантам

Контроль знань здійснюється за результатами іспиту.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ЄКТС	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	
A	90–100	5	відмінно
B	81–89	4	дуже добре
C	71–80		добре
D	61–70	3	задовільно
E	51–60		достатньо

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

основна

1. Дудок Роман. Проблема значення та смислу стерміна в гуманітарних науках: монографія. –Львів, 2009. -358 с.
2. Дудок Р. Лексико-семантичні параметрир англійських фахових терміносистем (на матеріалі гуманітарних текстів).-Львів:Світ, 2008.- 304 с.
3. Дяков А.С., Кияк Т.Р., Куделько З.Б. Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти. - К., 2000.
4. Зарицький М. Актуальні проблеми українського термінознавства.- К., 2004Кияк Т.Р. Лінгвістичні аспекти термінознавства. - К., 189.
5. Ковалик І.І. Логіко-лінгвістична концепція технічної термінології у слов'янських мовах// Вісник ЛДУ: Серія філологічна, 1969.- Вип. 6.

6. Кочан І. Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами в сучасній українській мові.- Львів:Вид-во Львівського ун-ту, 2004.-520 с.

7. Кочан І.М. Українська наукова лексика: міжнародні компоненти в термінології).- Київ: Знання, 20012.-294 с.

8. Кочерга О. , Кулик В.М. Українські термінологічні словники і бібліотеках Києва і Львова // Інститут теоретичної фізики АН України. - К., 1993.

9. Крижанівська А., Симоненко Л. Актуальні проблеми упорядкування наукової термінології. – К., 1987.

10. Наконечна Г. Українська наукова термінологія: історія і сьогодення. - Львів, 1997.

11. Панько Т. Від терміна до системи. – Львів, 1979.-147 с.

12. Панько Т.І., Кочан І.М., Мацюк Г.П. Українське термінознавство. - Львів, 1994. – 216 с.

13. Прикладне термінознавство: Навчальний посібник.- // За ред. В. Дубічинського та Л. Васенко..- Харків: НТУ ХП1, 2003.- 145 с.

14. Склад і структура термінологічної лексики української мови.- К. 1984.

15. Суперанская А.В., Васильєва Н.В., Подольская Н.В. Общая терминология.- М., 1993.

16. Шевельов Ю Українська мова в першій половині XX ст.: Стан і статус.- Торонто, 1987.

17. Прикладне термінознавство: Навчальний посібник.- // За ред. В. Дубічинського та Л. Васенко..- Харків: НТУ ХП1, 2003.- 145 с.

18. Склад і структура термінологічної лексики української мови.- К. 1984.

19. Суперанская А.В., Васильєва Н.В., Подольская Н.В. Общая терминология.- М., 1993.

20. Шевельов Ю Українська мова в першій половині XX ст.: Стан і статус.- Торонто, 1987.

Додаткова

11. Богуцька М. Термінознавство на Україні. - К., 1980.

2. Вовк А. Наукова мова і політика. – Нью-Йорк, 1979.

3. Вовк А. Термінологічна діяльність української діаспори (1950-1990) // Вісник АН України. – 1992.-№ 9. – С. 83-91.

4. Дуда О.І. процеси термінологізації в сучасній англійській мові.:Дис. Канд. філол.. наук.-Львів, 2000.-256 с.
5. Дудок Р.Термін та його структурно-семантичний потенціал // Вісник Сумського університету.-Суми, 2006. Серія «Філологічні науки»
6. Комова М.В. Українська термінографія (1948-2002): Бібліографічний покажчик. – Львів, 2003. – 112 с.
7. Крижанівська А. Як відрізнити термін від нетерміна //Культура слова. – 1984. – Вип. 27. – С. 63-69.
8. Куньч Зоряна Українська риторична термінологія: історія і сучасність. – Львів, 2006.- 216 с.
9. Лагутіна А.ВІ. Термін і загальновживана мова // культура слова. – 1980. № 18.
10. Національні та інтернаціональні компоненти в сучасних терміносистемах // За ред. Л.О. Симоненко, С.О. Соколової, І.В. Карпенко та ін. – К.:, 1993.
11. Нікуліна Н.В. Термінознавство : Лінгвістичний опис української термінологічної системи автомобілебудування. – Харків, 2006.
12. Богуцька М. Термінознавство на Україні. - К., 1980.
13. Вовк А. Наукова мова і політика. – Нью-Йорк, 1979.
14. Вовк А. Термінологічна діяльність української діаспори (1950-1990) // Вісник АН України. – 1992.-№ 9. – С. 83-91.
15. Комова М.В. Українська термінографія (1948-2002): Бібліографічний покажчик. – Львів, 2003. – 112 с.
16. Крижанівська А. Як відрізнити термін від нетерміна //Культура слова. – 1984. – Вип. 27. – С. 63-69.
17. Куделько З.Б. Англійська терміносистема ринкових відносин: синтагматичні та парадигматичні особливості:Дис. Канд..філол. наук.-Чернівці, 2003.- 239 с.
18. Куньч Зоряна Українська риторична термінологія: історія і сучасність. – Львів, 2006.- 216 с.
19. Лагутіна А.ВІ. Термін і загальновживана мова // культура слова. – 1980. № 18.
20. Лещук Т.Й. Типологія термінологічних підсистем //Іншомовні запозичення, фразеологія, семантичні термінотворення, лексикографія.-Львів,1999.- 212 с.
21. Національні та інтернаціональні компоненти в сучасних терміносистемах // За ред. Л.О. Симоненко, С.О. Соколової, І.В. Карпенко та ін. – К.:, 1993.
22. Нікуліна Н.В. Термінознавство : Лінгвістичний опис української термінологічної системи автомобілебудування. – Харків, 2006.
23. Овчаренко В.М. Структура і семантика науково-технічного терміна. – Харків, 1969.- 205 с.
24. Омельченко Л.Ф., Максимчук Н.М., онищенко І.А. Семантична структура англійських композитних тдериватів //ВАісник ХНУ.-Харків, 2006.-№ 725.-С.77-80.

25. Родзевич Н.С. Деякі словотворчі тенденції сучасної термінологічної лексики української, російської та інших європейських мов / Н.С. Родзевич // Мовознавство. – 1963. – Т. 18. – С. 23 – 34.
26. Родзевич Н.С. Метафора – спільне джерело творення термінологічної лексики в слов'янських і західноєвропейських мовах / Н.С. Родзевич // Дослідження з лексикології та лексикографії: міжвідом. зб. – К.: Наук. думка, 1965. – С. 137 – 155.
27. Скороходько Е. Термін у науковому тексті (до створення термічно-центричної теорії наукового дискурсу):Монографія.-К.2006.-385 с.
28. Худолєєва С.П. Про природу термінів-синонімів / С.П. Худолєєва. //Мовознавство. – 1978. – № 4. – С. 49 – 52. 133
29. . Худолєєва С.П. Термін та його лінгвістична сутність / С.П. Худолєєва. // Мовознавство. – 1976. – № 5. – С. 60 – 64. . Худолєєва С.П. Про природу термінів-синонімів / С.П. Худолєєва. //Мовознавство. – 1978. – № 4. – С. 49 – 52.
30. Felber H. Trends in Terminology. Wien: Infoterm, 1984 (Term Net 5– 84). – P. 3–4.
31. . Gajda S. Wprowadzenie do teorii terminu. – Opole, 1990. – 145 s

Інформаційні ресурси: https://uk.wikipedia.org/wiki/Термінознавство